

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiin, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuliile nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiin, în 27 August.

Crisa din ministeriul de esterne se tragă de mult fără a ajunge odată la o soluțiune definitivă. „P. Ll.” de Sâmbăta, care este bine informat în cestiunea aceasta, asigură că soluțiunea meritorială este deja o greutate învinsă și cea formală are să urmeze cât mai în grabă. Informatorul foaiei citate asigură mai departe, că contele Andrassy părăsesce în 20 Septemvre n. palatul din piața balului.

Principele Muntenegrului a cercetat în 6 Septemvre n. pe contele Andrassy. Principele rămâne în Viena până la 11 Septemvre n.

Senatul imperial, spune „Politik.” se va întruni în 26 Septemvre n. După alte diare se presupune, că până atunci comisiunea bugetară a senatului imperial va fi gata cu elaboratul seu despre bugetul anului 1880. Se mai pune din partea unor foi în perspectivă și reducerea bugetului militar. Lucru cam cutezat, după părerea noastră, când cetim mai departe scirile telegrafice dela 6 Septemvre n., care ne anunță, că ducele de Württemberg a plecat însoțit de capul statului major Albori spre Ciainața pentru a conduce întrarea trupelor austro-unguresci în districtul Novi-Bazarului, a cărei început va avé loc în 8 Septemvre n. (astădi). Mai nainte se dicea, că ducele de Württemberg va lua asupra și conducerea aceasta numai în cazul, când vor fi semne, că trupele austro-unguresci vor avé să întimpine rezistență în districtul ce au să'l ocupe.

Din Viena se telegrafează, că în 5 Septemvre n., ministrul român Boerescu a conferat două oare cu contele Andrassy și că, îndată după această conferență, a făcut o vizită de o oară ambasadorului italian, contelui Robilant. Boerescu a făcut toate vizitele sale însoțit de legatul român Bălăceanu. În 6 Septemvre n., Boerescu a părăsit Viena pentru a pleca la Roma, de unde va merge deadreptul la Bucuresci.

Călătoria diplomatică a dlui Boerescu s'ar apropia de sfârșitul ei. Cât pentru rezultatele obținute dela puteri în cestiunea Evreilor, păreriile sînt și astădi împărțite. „P. Ll.”, un ferbinte apărătoriu al Evreilor, după multe amenințări cu puterile signatare, vine acum totuși și spune, că are informațiuni dela Berlin, că ostenelele dlui Boerescu pe la diversele curți europene tot nu ar fi zadarnice, „P. Ll.” se teme, că, în cele din urmă, „se va spăla cojocul fără de al uda”.

Împăratul Germaniei și împăratul Rusiei s'au despărțit, după cât arată semnele esteroare, fără de-a complana diferențele, ce s'au ivit atât de pe neasteptate între aceste două împărății, despre care s'a cređut până aci, că legătura între ele este vecinică. Ba am puté dice, că întrevedere dela Alessandrovo a mai lărgit abisul între Germania și Rusia, pentrucă primirea, ce a avut-o împăratul Wilhelm pe teritoriul rusesc, n'a fost

numai rece, dar chiar și vătămătoare. Din partea rusască nu s'a purtat grige de incartirarea suitei germane, încât aceasta a trebuit să se mulțamească, a se odihni noaptea în vagoanele trenului drumului de fer.

Situațiunea politică devine și mai serioasă când se pune în perspectivă un rășboiu neîncungiat între Grecia și Turcia și când lumea fu duminică surprinsă cu o revoltă nouă militară în Afganistan. Eată ce spune telegraful: „Legatiunea engleză din Cabul fu atacată în 3 Sept. n. de regimentele afganice revoltate. Întrevenirea emirului Iakub Khan n'a avut nici un rezultat. Emirul însuși este asediat. Nu se scie de soartea majorului englez Cavagnari nici de cea a personalului legatiunei. Trupele engleze au primit ordin, a merge îndată la Cabul.”

Cestiunea Israelită.

II. Resultate ale usurei în România.

(6 Urmare)

Prin concentrarea perceprii venitului beuturilor spirituoase și a tuturor acciselor județene și comunale în mâinile Israelitilor, acestia esercită și puterea publică asupra săteanului, principalul plătitor al acelor biruri. Câte neajunsuri și nouă cauze de exploatare.

Dacă Israelitul ar fi avut și capacitatea de-a cumpăra imobile rurale, am fi vėđut și la noi țeranul espropriat în acele proporții înspăimântătoare în cari s'a sėvėșit esproprierea în Galiția!

Și cu toate aceste — din cauza nepăsării și neexecutării rigoroase a legii, în câte sate nu se constată, că pelângă case și-au însușit Israeliti grădinile de lângă case, ceea ce constată și I. Ionescu în „Agricultura județului Putna.” Dealtmintrelea numai necapacitatea, ear nu proibițiunea, inscrișă în legea rurală de a nu înstrăina pământurile, au împedecat pe Israeliti de a și însuși pământurile locuitorilor, precum această proibițiune nu a împedecat pe mulți usurari și speculanți creștini de a și însuși — prin o formă ascunsă — chiar și pământurile sătenilor primite în virtutea legii rurale.

Trebue să cunoascem exploatarea săteanului în Moldova prin manoperele usurare, prin beție, ca să înțelegem pentru ce el, nu numai că n'a înaintat, dar a dat înapoi; pentru ce el ni se înfățișează abătut ca un idiot, fără viață și fără plăcere pentru viață.

Dar nu numai în Moldova, ci și dincoace de Milcov țeranului nu'i mai prisosesc mijloacele spre a și ameliora condițiile traiului. Sărăcia, reaua alimentare, locuința rea nu pot decât să aibă influență asupra mortalității. Faptul marei mortalități a populației rurale și prin urmare decrescerea populației în genere e constatată de un cunoscătoriu al vieții populației rurale ca I. Ionescu (Agricultura Putnei p. 138).

Miseria esplică și immoralitatea crescendă din an în an în România.

În anul 1863 în cele cincisprezece penitențiare centrale ale țerei-a fost populația mijlocie de 2130 și numărul Țilelor de arest de 775,374; ear în anul 1874 populația mijlocie a fost de 3945 și Țilele de arest de 1,199,448.

Sau hincă aceste cifre nu pot să fie convingătoare, ne vom servi de următoarele cifre:

În anul 1872 au fost urmăriți 1493 inși pentru crime, între cari 961 țărani și au fost condamnați 701.

Ear pentru delictes corecționale:

În anul 1874 au fost urmăriți 37,143 între cari 26,473 agricoli și au fost condamnați 18,614.

În anul 1872 au fost urmăriți pentru crime 664 inși, între cari 425 țărani și au fost condamnați 319.

În anul 1874 au fost urmăriți 47,970 între cari 33,918 agricoli și au fost condamnați 24,038.

Crescerea immoralității în decurs de trei ani e destul de considerabilă, ca să provoace la gândire.

Această creștere a numărului crimelor și delictelor dovedesce o micșorare a simțului moral și împreună cu aceasta alterarea simțului dreptului. Și de sigur că instituțiile publice nu funcționează astfel, ca încrederea săteanului în ele să se întărească sau să existe. Exploatat și schingiuit de multe ori de fie-care funcționăraș, cu o justiție cu forme de procedură nepricepute de el, judecat și condamnat fără să fi avut cunoscința de termenele judecării, strămutat în mod arbitrar de pe pământurile primite în virtutea legii rurale, fără ca de multe ori reclamațiile să fie ascultate din cauza influenței arėndașului sau a proprietariului, sub asemenea împregiurări, ce idee trebue sau poate să aibă săteanul de stat!

Dar încă un alt fenomen, care nu poate fi trecut cu vederea, — acesta e emigrarea populației din România în Bulgaria, în Serbia, chiar și în Basarabia, sėvėșită chiar în urma legii rurale, la care locuitorul nu e îndemnat, decât prin considerația găsirei unui traiu mai bun și mai ușor. Aceasta emigrare — sėvėșită fie chiar în proporții cât de mici dintro țară ca România, dovedesce miseria în care se află populația agricolă, — și constituie o condamnare a stărei actuale de lucruri.

Regimul libertății — astfel precum e în România — isbutesce la exploatarea în modul cel mai usurar a celei mai principale clase, a populației agricole, la sėrăcirea, la miseria ei, ear prin aceasta se micșorează puterea statului, veniturile fiscului și avuția națională în genere.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Dej, în 22 August v. 1879. Domnule Redactor! Eu așa cred, că datorința fie căru om de caracter e, că pe când de o parte își respectază și profesaza credința ori confesiunea sa, pe atunci de altă parte să lasă neatinsă și nevătămată credința

ori profesiunea altuia. Episcopul greco-catolic al Gherlei Szabó Iános să vede însă a fi de altă convingere în aceasta privință; căci Sântia Sa pe când de o parte nu și respectază nici chiar limba bisericeii sale, ci din contră o pângăresce pre aceea, și în protiva consfeturii străvechi și chiar a îndrumațiunei apostolice care dice, că mai bine două cuvinte și la înțeles etc se adresează în limba latină către credincioși sei Români; pe atunci de altă parte nu lasă neatins nici sanctuariul bisericeii strămoșilor nostri înțeleg a bisericeii ortodocse române.

Credinciosii de aici ai Sântiei Sale — pe cari dēnsul nu avă bunătatea de ai cerceta cu ocaziunea umblării sale prin Dej și a cercetării unor funcționari maghiari — îi făcură visita în Țilele aceste. Cătră acestia Sântia Sa, după ce mai întâiu îi reflectase, că nu se cade laicilor a se amesteca în treburile bisericesci, le adresă unele cuvinte nedemne de un om de pozițiunea sa, defăimând și deonestând confesiunea ortodocșă răsăriteană și apoi, i-a dimis dela sine Țicendule între altele, că în Dej sînt mulți oameni rătăciți de pe calea adevărului evangelic, cari și-au perđut sufletul trecend la schismă și făcenduse eretici și necredincioși să cade însă Domniilor voastre, ca să întrebunțați toate mijloacele pentru de ai readuce pe acestia la calea adevărului și-a dreptei credințe, că nu mai așa își vor puté ei mântui sufletele de munca cea vecinică, ear D-voastră vė veți face vrednici pentru împărăția cerească!

Și cela ce vorbesce de aceste laicilor, în ziua de Sântă-Măria mare, nu și-a luat osteneală de a merge la monastirea dela Nicula care e numai la 1/2 oară departe de scaunul reședinței sale și unde îl asceptă mulțime de popor mare parte și de cei rătăciți și osândiți după conceptul S. Sale pentru de a le slugi, predica și sânti biserica nou zidită. Acolo să fi mers Sântitul Părinte dacă vrea să îndrepte pe cei rătăciți și să mântue pe cei pierduți, eară nu a casă să defăimeze și deonesteze pe cei de altă confesiune, dar mai credincioși și mai răvnitori pentru biserică decât.....

Un greco-catolic călătoriu.

Timișoara, 5 Septemvre 1879.

(Volnicia în administrațiunea politică). În țara întregă nu s'au dat atâte plânsori, câte s'au publicat din acest comitat asupra administrațiunei sale politice și totuși nu vine nici ajutoriu nici îmbunătățire. Dar nici nu se poate crede, că în vre-un comitat din țara întregă să se fie comis ori să se comită atâtea abusuri ca și în acest comitat. Domni comitatensi ai nostri dela cel mare până la cel din urmă haiduc din comună, au apucat cu volnicia: ea este unica basă de operațiune în toate afacecile de administrațiune și vai și amar de cei ce au să poarte sarcina.

S'au publicat și descoperit cu alte ocaziuni, cele ce se fac cu drepturile constituționale de alegere ale poporului; de astădată să mi permițeti on. cetitori, a vė descoperi fapte basate pe decisiuni judecătorești, cu-

lese din alt ram al administrațiunei politice.

În comuna ce se numia pe românește: Bolea, eară acum Vojtek (cerul Ciacovei) se află un individ carele de present este notariu comunal. Acest individ cu puțini ani înainte de asta era dascăl jidovesc într'o comună și purta numele: „Fischer“, dară dela începutul erei constituționale liberale încoace și-a tradus numele fără îngăduiala ministerială, ci din volnicia proprie în „Halász“, și prin aceasta nu numai că a scăpat de persecuțiunea judecătorească pentru numeroasele grele crime, ce le comise ca dascăl jidovesc, ci s'a făcut totodată binemeritat de patrie și ca patriot brav a devenit și notariu al numitei comune.

Câte au făcut acest individ în comună, cum a grigit el de oficiul seu ca să și susțină favoarea superiorilor sei, aceasta și poate închipui fie-care cetitoriu din cele premise. Destul că la anul 1877 poporul nemai putând suferi vătămările și abuzurile lui ce trec peste toată închipuirea, l-au apucat în acțiune criminală. Un an întreg a decurs investigațiunea. În decursul ei s'au ivit 32 de criminalități (trei deci și două!) dintre cari însă tribunalul reg. de aici au ales numai șapte, pentru cari l-a pus sub acuză, și adică: 2 abuzuri de puterea ofic. două vătămări grele trupesci, un cas de înșelăciune, unul de concușiune publică (Erpressung, zsarolás) și un cas în care a făcut document fals. *)

Aceasta decisiune a tribunalului s'a comunicat *ex officio* d-lui vice-comite comitatens, domnia sa însă totuși n'a aflat de bine a suspenda pe dl „Halos“, așa'l numesce poporul prea nimerit, din postul seu. Ear notariul, de când este sub investigațiune, adică doi ani de atunci, neconținut face presiuni parte asupra incusatorilor, parte asupra martorilor, fiind ei toți subalternii lui: i-a momit cu bani, și când n'au primit, i-a pus la închisoare; i-a bătut, i-a maltratat, i-a executat sub cuvântul, că s' datori cu contribuțiuni publice; i-a smuls cu mâna proprie perii din cap — făcându cu un cuvânt cele mai mari crudități ce pot esista sub soare.

Incusatorii, între cari și cel mai avut om în comună, a cerut suspendarea lui îndată la începutul investigațiunei, la vice-comitele, la comitele suprem, la ministeriu fără rezultat. Acum după ce respectivul pașă e pus sub acuză, a început a doua oară a cere suspendarea, pe baza decisiunei judecătorești. Ei au ajuns până acum la al 2-lea for cu rugarea lor fără rezultat.

Speranța ultimă este la minister unde merg în persoană.

Este însă interesant a se sci, ce răspuns căpătară incusatorii dela d-l vice-comite L. Rötth, când fuseră la el în persoană și l rugară: să suspende pe notariu. Eacă'l din vorbă în vorbă: „Nu fac, ba din contră declar cu desăvârșire, că pe notariul vostru îl iau sub scutul și sub apărarea mea, și toate voi comite pentru apărarea lui voi vedea eu tribunalele acelea . . . haid, mergeți.“

Șapte bărbați, care cu propriile lor urechi au auzit acest grațios răspuns îl vor atesta.

Acum d-le redactor, ca onoratul public și poate și înalta stăpânire, să cunoască faptele individului acela pe care îl apără și scutesce d-l vice-comite, permiteți mi ca sub responsabilitatea mea să citez numai un fapt, din sus citata hotărâre a tribunalului: „. . . femeia Saveta P. . . fiind citată la casa com. din V. și prezentându-se, notariul Halász K. a provo-

cat-o să spună ce a furat fiul ei? Deși Halász K. au scrutinat locuința suspectaților și deși n'a aflat nici un lucru de furat, Halász K. totuși a închis pe Saveta P. într'un ambariu și în timp de earnă a ținut-o în ger, fără vestminte, fără încălțitură, de Duminică sara, până Marți. Atunci i-au degerat picioarele într'atâta, încât și acum o dor. Marți sara Halász K. a adus înaintea sa pe deținuta, a investigat de nou, dară femeia nesciind spune nimic, notariul a postat-o spre un cuptor de fer înferbentat, poruncindu'i să stea cu fața spre perete; eară după aceste, notariul a început a o bate cu mâna proprie, a apucat-o de pâr, a trântit-o de pământ, și atâta a bătut-o, până când el a obosit. După aceasta a tras clopoțelul, a venit V. I. haiducul com. și în prezența acestuia notariul cu o basmă a legat gura maltratatei, a trântit-o de nou la pământ, și a mandat haiducului s'o lovească cu „corbaciul“ carele a și lovit pe maltratata până atunci, până când aceasta a fost toată sânge, și și-a pierdut prezența.

Atunci notariul i-a deslegat gura, a delăturat de pe ea vestmintele sângeroase, și eară a închis-o în cotarca rece. În ziua următoare Mercuri notariul de nou a adus înaintea sa pe numita femeie, de nou a bătut-o cu mâna proprie în mod preste măsură crudel, eară a pus-o în închisoare, unde numita în urmarea chinurilor și maltratărilor a abortat embriul ei de 3 luni. — Abia Sâmbătă deveni eliberată de închisoare, și în acel moment a arătat cadavrul embriului vecinei E. B.“

E de priceput, chiar de laudat însușirea superiorilor de-a apăra și scuti pre subalternii lor. Dar' această vîrtute trebuie să și aibe marginii. Ea poate să se întrebuițeze acolo, unde atacurile contra subalternilor sînt numai însinări nebasate, în casuri de-aceste însă vîrtutea dlui v.-comite devine crimă, ea degradează oficiul, regimul și chiar și statul.

Cu drept cuvânt afirm, că în comitatul nostru domnesce cea mai mare volnicie. Sînt casuri din unul și același timp — în cari notarii comunali fiind învinuiți pentru felii de felii de crime, și judecați prin al II for, totuși nu sînt suspendați dela oficiile lor: Sînt eară casuri, în cari notarii îndată la începutul investigațiunei au fost suspendați și sînt casuri, în cari notarii prin tribunalul reg. și prin toate forurile au fost absolvați, declarați de nevinovați, și dl v.-comite totuși nu i-a reinstiuit ci a insistat cu forța, să și depună oficiul?

Până, când oare va fi tot așa? Până când vaietele poporului nu vor străbate la urechile celor chieși? !**)

Academia română.

Sesiune extraordinară.

Proces-verbal Nr. 36.

Ședința din 5 Iulie 1879.

(Urmare.)

D. Laurian, cerînd cuvîntul amintesc, că întru cea ce privește două din cestiunile atinse în acest raport, adică misiunea de explorațiune în arhivele Ungariei și Transilvaniei, precum și publicațiunile cantemiriane, aceasta se află regulate prin voturi anterioare ale academei; întru cea ce privește însă strămutarea antichităților din Dobrogea în muzeul din București d-lui socotesce că trebuie făcute oare care discuțiuni, căci prin antichitățile ce se pot găsi în acea provincie cu abundență, sînt unele foarte lesne de transportat precum sînt: monete, mici

**) Atât corespondența aceasta cât și cea premergătoare o am dat publicității, fiindu-ne asigurată responsabilitatea de către dd. corespondenți. Red.

gime gravate, obiecte mărunte de metal etc, altele mai anevoioase din cauza greutatei lor, precum statue sau inscripțiuni pe bucăți mari de piatră sau din cauza fragilității precum pavimente de mosaic; în fine este și o ultimă categorie de antichități, care abia se poate și mai adese nu merită a se disloca; aceste sînt remășițele de clădiri. Concluziunile raportului ar fi putut conține o specificare de felul acesta pentru ca să nu se distrugă fără necesitate unele resturi antice, care pot foarte bine se rămăna pe locurile unde sînt.

D. Sion spune că d-lui visitînd acum de curînd Dobrogea, a vădut cum și unde sînt adunate obiectele antice din Constanța și crede, că obiectele aceste acolo sînt destul de bine păstrate într'o grădină publică. De aceea ar fi de părere ca cel puțin pentru câți-va ani să fie lăsate acolo până se vor studia de oameni speciali.

D. Bariș arată că în raportul lor membrii secțiunei istorice nu au făcut alta de cât a resuma concluziunile la care a ajuns după lungi debateri în două ședințe, asupra răspunsului ce este de dat ministerului instrucțiunei publice care a consultat pe academie în privința antichităților din Dobrogea. Considerantele în favoarea strămutării lor în capitală au fost numeroase și precumpănitoare din toate punctele de vedere. Însă secțiunea n'a avut amărute precise, despre toate antichitățile ce se pot găsi acolo și de aceea n'a făcut discuțiunile cerute de d. Laurian.

D. Maniu crede că ar fi foarte imprudent a se face prea multă vorbă în public despre importanța monumentelor antice câte se găsesc în Dobrogea; dară d-sa nu este de părere că ar fi un sacrilegiu de a le întruni în capitala României, căci aceasta nu ar fi de cât o măsură de asigurare pentru buna păstrare a unui patrimoniu strămoșesc al Românilor. Spre satisfacerea legitimei cereri a d-lui Laurian, transportarea ar trebui făcută după consiliile unei misiuni, în care academie ar fi asociată cu ministerul.

D. Odobescu exprimă asemenea părerea, că antichitățile din Dobrogea trebuie aduse în București, spre a se completa muzeul național. D-lui crede, că este neapărat ca să se facă și la noi, ca în alte țări civilizate, o lege asupra descoperirilor anticuarie și să nu fie în drept fie care a și atribui pe cele ce le găsește, chiar și pe proprietăți ale Statului. De almintrelea arată că păstrarea statuelor și inscripțiunilor vechi în grădini publice este o adevărată condamnare a acestor monumente antice la tot felul de degradări. Ar trebui să se ia măsuri în contra acestui us dăunător, prin care stau espuse la degradare interesantele monumente din grădina publică de la Turn Severin, mai multe risipite prin stratele Galațului, și negreșit peste puțin și cele de la Constanța și de la Mangalia. Cât despre cele ce au fost în grădina publică din Craiova, nici că se mai scie ce au devenit. Ar fi bine ca toate monumentele încă existente să se adune în muzeul central din București, și pentru atingerea acestui scop, s'ar conveni poate ca academie să provoace oarecare măsuri legislative.

D. Alecsandri se unesce cu această idee, aducînd exemplul din alte țări, unde tot ce se descoperă mai important se adună în muzeu, rămânînd numai edificiele la locul descoperirii, bună oară astfel se procede la Pompei, ducînduse în muzeul din Neapoli toate obiectele de interese arhiologice chiar mosaicele și picturile murale. Tot astfel trebuie să se facă și la noi cu cele descoperite în Dobrogea.

D. Papadopol Calimach exprimă temerea, că printre obiectele adunate în grădina de la Constanța, au să fie

și inscripțiuni fragmentate fără de nici un interes istoric pentru care ar fi inutil de-a face mari spese de transport. Asupra antichităților din Dobrogea ar trebui dară să se facă mai întâi un studiu prealabil, prin bărbați speciali pe care academie sau guvernul i-ar trimite acolo, ca să aleagă a- ceea, ce merită a fi adus în muzeul capitalei.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Diligența împăratului Francisc Iosif I). E cunoscut, că Maiestatea Sa împăratul Francisc Iosif se scoală des de dimineață, și e cel mai sârguitoriu lucrătoriu în tot imperiul. Peste tot de mirat este însă, că Maiestatea Sa a fost în stare, Marți în săptămîna trecută la manevrele de la Bruck a ședea pe cal 13 oare în continuu, a veni Mercuri dimineața la Viena, aici a ținut dela 10— $\frac{1}{2}$ 1 oară audiențe cu 150 persoane, a conferi dela $\frac{1}{2}$ 1— $\frac{1}{2}$ 2 cu 2 ministrii, a pleca la 2 oare spre Praga, a ședea Joi la manevrele din Praga earăși 5 ceasuri pe cal, a ținut după ameați cerce mari, a călătorit sara earăși cătră Bruck și aici a ședea Vineri și Sâmbătă câte 8 ceasuri pe cal. Acest lucru e de sigur admirabil.

* (Comitatul Sibiiu). Comitetul permanent este conchemat pe 18 Septembrie n. 10 oare a. m. și ședința lunară a comitetului administrativ se va ținut în 15 Septembrie n.

* (Încuviințarea statutei) societății voluntare de pompieri din Orlat a urmat sub Nr. 38780 a ministerului r. u. de interne.

* (Învitare) la balul român ce se va arangia în 20/8 Sept. 1879 cu ocaziunea adunării generale a învățătorilor români din tractul S. Sebeș și Alba-Iulia în sala la „Leul de Aur.“ Venitul e destinat „fondului reuniunii învățătorilor din tractul S. Sebeș și Alba Iulia.“ Întrarea de persoană 1 fl. v. a. întrarea de familie 2 fl. v. a. Începutul la 7 $\frac{1}{2}$ oare sara.

Bilete de intrare se vor căpeta la dl I. Oniț, eară în sara de 20/8 la cassă. Oferte marnimoase, cărți, bani în folosul reuniunii se vor primi cu mulțămîta.

S. Sebeș în 1 Sept. 1879.

Zevedeiu Murășan

* (Societatea pentru fond de teatru român): Adunarea generală din anul acesta a societății pentru fond de teatru român conform concludului adus de cătră adunarea generală din anul trecut la Alba-Iulia, se va ținut la Blaj în zilele de 20 și 21 Septembrie calind. nou, cu următoarea

Programa:

Șiua primă 20 Septembrie.

1. Președintele va deschide adunarea la 11 oare înainte de miadăci în localitatea ce va fi destinată pentru ședințele adunării generale.

2 Se vor alege doi secretari ad-hoc pentru redactarea proceselor verbale.

3. Secretariul societății va da cete raportului comitetului despre lucrările acestuia dela ultima adunare generală.

3. Se va ceti raportul despre starea cassei societății și preste tot despre membrii și averea totală a societății.

5. Se va alege o comisiune de 5 membrii, la care se vor inscrie aceia cari vor voi a fi membrii societății încassând dela dînsii ofertele în bani precum și pentru a primi tacsele dela membrii de până acuma.

6. Se va alege o comisiune de 5 membrii pentru cercetarea raportului cassariului.

*) Din decisiul trib. reg. din Timișoara dtul 21 Iulie a. c. nr. 8964 ex 1879. Coresp.

7. Se va alege o comisiune de 5 membrii la care se vor alege propunerile ce s'ar face spre înaintarea scopului societății.

8. Se vor ține discursuri corespunzătoare scopului Societății și a rătăte mai întâi comitetului.

Diua a doua, 21 Septembrie.

1. Președintele deschidând ședința se va cetii și verifice procesul verbal al ședinței trecute.

2. Comisiunea emisă pentru înscrisura de membrii și primirea de tacse și oferte, va face raportul seu și se va lua concluziunea necesară.

3. Comisiunea emisă pentru raportarea despre acesta și va lua concluziune asupra raportului.

4. Comisiunea emisă pentru propuneri va raporta despre aceste și se vor lua concluziunile necesare.

5. Se va alege comitetul societății pe viitorii trei ani.

6. Se va decide locul și timpul adunării generale următoare.

7. Se va alege o comisiune pentru verificarea procesului verbal al ședinței de astăzi.

8. Președintele va închide adunarea.

Budapesta 31 August 1879.

În numele comitetului;

Iosif Vulcan m. p., Iosif Hoszu m. p.,
secretariu. vice-președinte.

* (Reclădirea Seghedinului) voescă a o întreprinde banca anglo-austriacă. Acest institut de bani s'a oferit a împutina pentru reclădirea Seghedinului suma de 14 milioane, cari apoi să se solvească de Seghedineni în restimp de 25 ani făcând obligațiuni de câte 100 fl. împreună cu 6%. Acest ofert fiind foarte favorabil s'a substernut guvernului spre opinare.

* (Cutremur de pământ). În 30 August a fost atât în Seghedin, cât și în Szöreg un cutremur de pământ așa de teribil, încât se clătinau casele și în Szöreg cădeau copiii din paturi și se resturnau scaunele prin case. Cutremurul a ținut numai 2 secunde și populația se afla într-o frică panică.

* (Incendiurile în Rusia). După tabloul statistic publicat de „Mesagerul oficial“, au fost în Rusia 2833 casuri de incendiu în curentul lunii Iulie: perderile încercate de proprietarii imobilului ars se urcă la 6 milioane lei.

Provinciile din ostul imperiului au suferit mai mult.

Din aceste 2833 casuri, 524 incendii sunt îndatorite regelui voințe; 600 sute sunt atribuite neglijenței și lipsei de precauțiuni, și 1,709 casuri sunt datorite unor cause remase necunoscute.

* (Telegraf sub pământ). În Germania de când telegraful dela Berlin până la Halle sub pământ a reșit atât de bine se proiectează, că toată rețeaua telegrafică să se facă așa în viitor. Mai întâi s'ar face așa dela Berlin până la Breslau și între Drezda și Stettin. Construirea s'ar executa prin o mașină de vapor anume care sapă în terenul șoselei un șanț de un metru și 26 centimetrii, se pune în această sirmă și o acoperă îndată cu pământ.

* (O desmînțire officioasă). Monitorul din Bucuresci conține acest comunicat: Diferite jurnale din străinătate au publicat nesce conversațiuni ce d. Boerescu ar fi avut cu mulți jurnaliști și corespondenți; aceste conversațiuni au fost reproduse și de mai multe din diarele române.

Guvernul dă cea mai frumoasă desmînțire conversațiunilor ce se atribuie d. lui Boerescu.

Se publică la ecstenso depeșa în această privință ce d. ministru al afacerilor străine a trimis din Paris unde se află.

„Bine voiți a desmînți prin Monitor toate conversațiunile ce mise atribuie că am avut cu diferiți jurnaliști corespondenți; aceasta este o curată invențiune. Limbajul ce am ținut pe lângă toate cabinetele și vor fi în curâm apărute de toată Europa și judecate de țară“.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Constantinopole, 8 Septembrie n. Savfet pașa a declarat ambasadorului austriac: Poarta, spre a da cea mai neîndoiasă expresiune a sa despre delina înțelegere cu Austro-Ungaria, a însărcinat anume pe Husni pașa, a însoți trupele austriace la intrarea lor în districtul Novi-Bazarului. Și celelalte organe ale Porții au primit ordin dela sultanul a da posibilul sprigin trupelor austriace.

Comisarii grecesci au declarat în conferența din 6 l. c. că declarația turcească cea din urmă ar fi insuficientă, și au pretins categoric o declarație, dacă Turcii acceptează Berlin drept bază de tractare?

London, 8 Septembrie n. Trimisul englez, maiorul Cavagnari cu întreaga escortă (67 soldați) a fost ucis în Kabul după o apărare desperată.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Prelegere practică

despre

modul tractării practice a pieșelor de lectură în scoala populară, cetii în ședința reuniunii învățătorilor români din țara Bërsei în 5 Aprilie 1879

de

Domețiu Dogariu,

învățătoriu la școala capit. din Satulung.

(5 Urmare)

Am fost dis la început că explicarea cuprinsului bucăților de lectură se face în două moduri, după cum adevărat bucată de lectură este o narațiune sau o descriere. Până aci am arătat numai explicarea cuprinsului dintr'o narațiune, acum voi să arăt și explicarea cuprinsului bucăților descriptive.

Tractarea bucăților descriptive diferesc de cea a narațiunilor într-o dată, că aci învățătorul, mai înainte de a trece la explicarea obiectului, de care se ocupă bucată descriptivă, trebuie mai întâi să le facă elevilor despre acel obiect o închipuire mai intuitivă, mai cheară și cât se poate mai completă; fie acel obiect un produs natural sau artificial, fenomen fizic sau un chip geografic, tot atâta. Dacă însă obiectul din chestiune este un produs natural sau artificial, învățătorul are să-l arete elevilor mai întâi în „natură“, sau dacă aceasta nu se poate, atunci într'un model, ca prin aceasta se facă o impresiune mai vie asupra organelor sensuale ale elevilor. Ear dacă obiectul se ține de domeniul fizice, învățătorul produce fenomenul respectiv printr'un experiment în fața elevilor și-l descrie după trebuințele momentane. Ear dacă obiectul conține un chip geografic, învățătorul îl desvoaltă mai întâi în propunerea liberă, apoi îl schițează însuși succesive cu creta pe tabelă sau se folosește de o mapă bună și numai la urmă se provoacă la cetirea din carte.

Legendarele cuprind diferite bucăți despre toate obiectele arătate, mie însă mi-e imposibil a arăta acum explicarea la mai multe bucăți din fie-care cerc de intuițiune, de aceea mă voi lua d. e. descrierea pe lângă una. Voi lua d. e. descrierea furniceii din legendariul edat de dl Ioan Popescu piesă destinată pentru un despărțământ superior al școlii populare.

Planul tractării.

Esericiții relative la es-plicarea cuprinsului aceste bucăți.

1. Învățătorul arată elevilor o furnică în natură sau într'un chip.

2. Învățătorul vorbește cu elevii: a) despre mărimea și genul furnicilor;

b) despre părțile corpului;

c) despre culoare;

d) despre locuință;

e) despre nutrimēt;

f) despre folosul și dauna;

g) despre modul de viețuire al furnicilor și însușirile lor sufletești.

3. Învățătorul cetesc însuși bucată și apoi provoacă pe elevii cei mai buni a o ceti și ei.

4. Învățătorul esplică cuvintele și frazele ce ar avē lipsă de aceasta.

5. Învățătorul arată elevilor planul sau dispozițiunea după care e compusă bucată de lectură.

6. Bucata se cetesc din partea elevilor până la desteritate.

Ad. 1. Eată că am adus în școală un animal micuț despre care vom vorbi astăzi. Care din voi mi-ar sci spune cum se chiamă? (furnică). Dar pentru că acest animal este foarte mic ea creta în demăna și deselnează pe tabelă chipul unei furnice).

Ad 2. Furnicile sunt animale mici. Ele se împart ca și albinele în trei clase sau caste: în bărbătuși, muieruse și lucrători. Corpul lor stă din trei părți: din cap, pept și pantece. La cap au doi ochi mari, două coarne pipăitoare și o gură provăcută cu două făci tăietoare. Unele furnici au și aripi, altele nu, însă toate au câte 6 picioare. Culoarea lor e diferită; sunt furnici negre, roșii. Ele trăiesc în societate ca albinele, în număr de câte 10,000 până în 20,000 și locuiesc sau prin lemne scorburoase, sau prin mușunoaie. Nutrimētul lor și-l câștigă sau din succul plantelor dulci, sau din succul animalelor.

Furnicile sburătoare ouă. Ele își depun ouăle în nesc pupilioane făcute de ele*). Pupilioanele aceste le mănâncă multe paseri. Dauna care o fac furnicile, o răsădesc prin folosul, ce-l aduc ele parte prin consumarea mortăcinilor și prin stăpîrea a mai multor vermi stricăcioși, parte prin aceea, că opărindu-se dau oareșicare medicină, ce se întrebuițază în apotecă.

(Va urma).

*) Aceste furnici, pentrucă se mai numesc și saci de furnică, pentrucă au mai lungă-reată asemenea sacilor. În aceste se află nutrimētul lor.

Bursa de Viena

din 5 Septembrie n. 1879.

Valuta nouă imperială germană	57 75
London	147 80
Galbin	5 59
Napoleon d'aur (poli)	9 32

Economic.

Sibiu, 5 Septembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.70—7.50; Grâu sēcără fl. 5.80—6.40; Sēcără fl. 4.—4.40; Orz fl. 4.10—4.50; Ovēs fl. 2.—2.40 Cucuruz fl. 4.60—5; Mălaiu fl. 5.—5.50; Cartofi fl. 1.25—1.55; Semēnță de cânepă fl. 9.50—10; Mazere fl. 6—6.50; Linte fl. 9.—10; Fasole fl. 6—6.50; pro 50 chilo: Făină de pâne fl. 5.50; Slănină fl. 30—35; Unsoare depor fl. 24.50—25; Sēcă brută pro 50 chilo fl. 16; Sēcă de luminări fl. 22.50—23; Luminări de sēcă 50 chilo fl. 28—28.50; Sēcă pură fl. 20—20.50; Fēn 60 chilo fl. 0.70—0.75.; Căneapă pro 50 chilo fl. 30—32 Lemne vērtoase de foc pro metru cubic fl. 3.— Spirt pro grad 50—55 cr. pro chilo: carne de vită 40—42 cr.; Carne de vițel 35—40 cr. carne de porc 32—33 cr.; carne de berbece 26—28 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Mediaș, 4 Septembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 6.50—7.50; Grâu sēcără fl. 5.80; Sēcără fl. 3.50—; Ovēs fl. 2.20—; Cucuruz fl. 4.20; Semēnță de cânepă cu fl. —; Fasole fl. 5.— mazăre fl. —; Căneapă fl. 1.40—; Fēn fl. 1.40—; cel vechiu; cel nou fl. —; Căneapă fl. —; Slănină pro 100 chilo: fl. —50—;

Unsoare de porc fl. 60.—; Sēcă de luminări fl. 18—; Spirt pro grad. cr. 10 $\frac{1}{2}$; carne de vită pro chilo — cr.; carne de porc — cr. carne de vițel — cr.; carne de berbece — cr.; ouă 6 de — cr.

Arad 30 Aug. n. Pro hectolitru: grâu fl. 10—11.20; sēcără fl. 6.50—6.80; orz fl. 6—6.30; ovēs fl. 5—5.60; cucuruz fl. 31—32.50; spirt: en gros fl. 31 fără vas, și en detalie fl. 50 fără, eară cu 34.25 cu vas cu tot per 100 litre %. Tērgurile în șeptemăna trecută au fost de tot bine cercetate și pline de bucată și de tot felul de articole, cari toate au trecut foarte iute și cu prețuri tare mari. Șeptemăna trecute fiind lipsite de ploii, dară bogate în secetă și călduri tropice au împedat arul de ogoară și sēmēnă-tul cuivocios de toamnă. Nici rapiași și grânele nu s'au putut băga până acum în pământ. Luncile de căldurile mari s'au uscat, vitele nu mai pot pasce și oamenii nēcăjiți trebuie să le hrănească de acum cu fēn. Cucuruzele sunt mai coapte dară slabe.

(Tērgul Bistriței). În 31 August n. s'a ținut în Bistrița tērgul anual, numit „tērgul lui Bartolomeu.“ Îndeosebi numai tērgul vitelor a fost foarte bine cercetat și vioiu, pentrucă a fost foarte bogat de cumpărături străini a cumpărat fără multă vorbă mult și curēnd. S'au vëndut în 5—6 zile preste tot 7326 de capete între cari: boii părechea cu fl. 160—500; vacile părechea cu fl. 100—150; caii cu fl. 120—400, bibolite vite cu fl. 80—130 per cap. Așa tērgul de vite se flotează foarte bun și îmbucurătoriu. Cu atât mai slab a fost însă tērgul meseriilor. Acesta n'a fost nici barēm de mijloc, ba unii meseriași n'au avut tērg de loc, n'au putut vinde nici cât să poată plăti căreșii cele scumpe, necum să mai poată solvi dările groase și săși poată depărta de jucății de dare dela casele lor. De unde se trăiască? este întrebarea la ei și la ceilalți. Aceasta este starea meseriașilor pe aici. Apoi și țărani cari au vëndut vitele vëndend starea tristă a bucatelor și-au cumpărat din bucatele din tērg cantități mai multe și s'au înzestrat și cu alte necesități ale vieții de eamnă. Tērgului principal i'a mai stricat tare și un viscol grozav, carele se sloboșise asupra oamenilor din tērg chiar pe la ameași, când se face tērgul cel mai bun. Grindina și prociura au silit pe oamenii din tērg a se strucea în toate părțile, și așa vëndătorii cu deosebire meseriași au rămas fără cumpărături și n'au putut face negoațe. Timpul acum e frumos. Bucatele sunt scumpe și anume: grâu cu fl. 7—7.50; cucuruzul fl. 3.75—4 pro hectolitru. Cucuruzul și strugurii fac înaintea îmbucurătoare după ploile avute.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.“

Licitațiuni: în 29 Sept. pretensiile încasavere ale masei concursuale după Carol Görtler în Sibiu (trib.); în 27 Sept. și 27 Oct. imob. d-nei Iuon (trib.); în 27 Sept. ciud (judec. cer. Aiud); în 11 Sept. și 11 Oct. imob. lui Ludovic Buzas în Bărghiș (judec. cer. Mediaș); în 30 Septemv. și 30 Oct. imob. rămasului după Iuon Ajtai în Cluj (trib.); în 2 Oct. și 5 Noemv. imob. rămasului după Samoilă; în 30 Sept. și 29 Noemv. imob. minoreni Anna Földvári în Doboli (judec. cerc. Sângior); în 11 și 12 Sept. imob. lui Nicolau Macskasy în Sântniclăuș și Căpâlna (judec. cerc. Mediaș); în 19 Sept. imob. lui Țintea Neamț în Găinariu (judec. cerc. Făgăraș); în 15 Sept. imob. lui Simeon Tereșch în Lucafalău (judec. cerc. Șomcuta-mare); în 16 Sept. imob. lui Ioan Mata Șofariu în Viștea de jos (judec. cerc. Făgăraș); în 29 Sept. imob. lui Nicolau Csasar în Hida (judec. cerc. Huedin); în 29 Sept. și 28 Oct. imob. lui Ioan Dumitru Căciulă în Tircheș; în 1 Octobrie și 2 Noemv. imob. lui Ioan A. Purcărea în Brașov (trib.); în 29 Sept. și 29 Octomvrie imob. lui George Helbutsch în Preșmer (trib. Brașov); în 22 Sept. și 22 Oct. imob. lui Dionisiu Hortopan în Sic; în 24 Sept. și 24 Oct. imob. lui Michael Fekete în Sucutard (judec. cerc. Gherla); în 30 Sept. și 30 Oct. imob. d-nei George Prēm în Codlea (trib. Brașov); în 15 și 16 Sept. și în 16 Oct. imob. lui Valentin Armos în Erkeserü și Székelyhid (judec. cerc.); în 1 Oct. și 4 Noemvrie imob. d-nei Francisc Soos în Mărcuș (judec. cerc. Sângior).

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor stații în învățătoresci din ppresbiteratul Gioagiului I.

1. Hanău cu salariul anual 150 fl. v. a. cuartir și 2 orgii lemne de încălzit pentru învățătoriu și școală.

2. Măgura cu salariul anual 150 fl. v. a. cuartir și lemne de încălzit pentru învățătoriu și școală, a treia parte din venitul bisericii ca cantor, și dela înmormântarea morților câte 40 cr.

Doritorii de a ocupa aceste stații, au să fie pedagogi sau clerici absoluți, și ași asterne suplicile lor cu documentele recerute la subscrisul până la 23 Septembrie a. c. st. v.

Hondol în 21 August 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial concernente.

B. Pipoș, m/p.,
ppresbiter.

Nr. 709—1879.

1—2

CONCURS.

La școala grănițerească din Hațeg este de conferit un post de învățătoriu secundar provisor cu salariul anual de 300 fl. din fondul școlar central, cortel și lemne de foc.

Doritorii de-a ocupa acest post prelângă documentarea, că sunt de religiuina gr. or. au ași substerne petițiunile lor cu documentele necesare până în 25 Septembrie st. n. a. c. la „Comitetul administrativ de fondul școlastic al fostilor grănițeri din regimentul român I din Sibiu.”

Nr. 75.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Tissa ppresbiteratul Dobrei cu salariu anual de 110 fl. v. a. — 80 măsuri de cucuruz sfărmit, 4 măsuri de fasole, cuartir în edificiul școlai cu grădină de legumi, și 8 orgii de lemne, — din cari se va încălzi și școala — se escrie concurs cu terminul până la 16 Septembrie a. c. s. v.

Doritorii de a ocupa acest post își vor adresa suplicile lor în terminul sus statorit la subscrisul înstruite în sensul „statutului organic” și a „dispozițiilor sinodale din 1873, notându-se că alesul va avé a conduce și cântările în biserică, în Dumineci și sârbători.

Deva, 16 August, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu m/p.,
ppresbit. adm. Dobrei.

Nr. 249—1879.

1—3

EDICT.

Lazar Mihaiu născut în Calbor, legiuit bărbat al Anei Țechere dela Șulumberg, și-a părăsit nevasta cu necredință de 4 ani trecut, și nu se scie de locul petrecerii lui, se citează prin aceasta ca în termin de un an și o di, să se prezenteze înaintea forului matrimonial mai jos subscris, pentrucă la din contră și în absența lui se va pertracta și decide procesul intentat asupra'i de nevasta lui.

Nocrichiu în 17 Iulie 1879.

Forul matrimonial gr. or. al tractului Nocrichiu-Cincu-mare de instanța I.

Grigorie Maier m/p.,
adm. ppese.

Anunțiu! [40] 3—3

Subscrisa aduce la cunoștința onor. public că primesce pe responsabilitate fetițe, pentru a le instrua în tot felul de croituri și cusături, în împletire de cio-rapi (Strickerei), bucătărie și spelat. Tacsă este 15 fl. v. a., pentru care respectivele vor căpeta și cost, bun și regulat, cuartir comod și spelat. O creștere bună încă se va da.

Sibiu în 24 Aprilie 1879.

Catarina König.

Josef-Vorstadt, Mühl Gasse Nr. 27.

Inițiate.**ARME.****Garantate.**

Preț-curent pentru 1879

al fabricii de arme

Guil. VAN DER STRAETEN & C-ie.

166, Boulevard de la Sauvenière, LIÉGE. (Belgique).

P. P.

Prin aceasta ne permitem a Vă face atenți la prețurile fabricii noastre, prețuri scădute, în urma stagnațiunii fabricării de arme, cu 20%, în termin mediu, față cu mai nainte. Cu prețurile aceste ne-am hotărît a vinde de aci încolo și **piese singuraticie**. Vă invităm să binevoiiți a face o probă pe care ne vom nisui a o esecuta spre cea mai desevărsită mulțămire a D-voastre. **Recunoscuta noastră realitate de 26 ani** ne dispensează de ori ce altă recomandăție, — ori și ce comandă și cea mai mică se esecutează **îndată și cu realitate rigoroasă**, precum și toate armele noastre sunt **inițiate și proveđute cu timbrul de control, va să ăică cu garanția guvernului**. Comandele de preste 25 franci se trimit franco și fără vamă, la comande sub 25 franci este a se plăti 1 franc pentru piesă, dacă se poftesce trimiterea franco și vămuit. Ce nu corespunde, se schimbă în tot timpul cu toată promptitudinea. Următoarele cualități se află totdeauna.

Revolvere.

Revolvere-Lefauchaux, cu 6 focuri, oțel luciu, cal. 7 mm. 5 fr. 50 cts.

„ „ „ „ „ țevie în dungi, cal. 9 mm. 8 fr.

„ „ „ „ „ pentru dame, cu mănunchiu de fildis 5 curs. Nichel damaschinat cu aur sau argint 18 fr.

Revolvere cu foc central, cu 6 focuri, oțel luciu, mănunchiu de abanos cal. 7 mm. 12 fr. 50 cts.

„ Acelaș oțel luciu 3 fr. mai mult, cu nichel, 7 fr. mai mult. Cu gravură și damaschinat cu aur sau argint, 9 mm. 22 fr.

„ Revolver cu foc marginal, sistem american, care după fie-care foc ejectează de sine patrona întrebuițată, cu 7 focuri, rănesce la 100 pași încă mortal, cu mănunchiu de abanos, o armă strălucită. 38 fr.

„ Același, pentru perfectă decompunere fără trăgătoare de șirof, prin simplă apăsare a cordei, patentat, escelent inițiată 57 fr.

„ Același, cu mănunchiu de nacară, damaschinat cu argint, în toc de pele rusească de încins. 69 fr.

Pusci-revolvere, cu 6 focuri, cal. 12 mm. cu țevie în lungime de 66 cent., bătaia glonțului de 150 metri. 42 fr.

Pusci-bastoane, au cu totul aparența unui baston. La 50 pași încă efect mortal, pușcă fără nici un șgomot 25 fr.

„ Același într'o ajustare mai fină 32 fr.

Teschine (Pusci-Flobert, ce se încarcă d'indărăt).

Cal. 6 mm. pușca fără cel mai mic șgomot, cal. 9 mm. eclatează puțin.

Toate pentru halice și glonț, mai cu samă recomandabile pentru paseri, cloțani, mâțe, etc. și pentru darea la semn.

Teschine pentru copii, pentru băieți și fetițe dela 6—12 ani, teschina întreagă 74 centim., fără șgomot, bătaie de 20—25 pași, prețul cu ladă, pachetare, baston de curățire și 25 patroane 10 fr. 50 cts.

Teschine pentru copii mai bătrâni, lungimea întreagă ca. 90 cm., cal. 6 mm., fără șgomot, bătaie de ca. 50 pași, comod de desfăcut cu aruncător de patroane, prețul cu ladă, pachetare, baston de curățire și 25 patroane 16 fr. 50 cts.

Sistem Flobert, cal. 6 mm., ajustare simplă, cu pat negru sau brun, bătaie de până la 50 pași, pro piesă incl. ladă și pachetare 18 fr.

„ „ cal. 9 mm., ajustare fină, cu trăgătoare de patroane, gypă gravură și virigă pentru curea, pro piesă incl. ladă și pachetare 22 fr.

„ „ Pușcă, cal. 6 mm., cu pat tăiat în negru sau brun gravură fină și curea, țevie trasă, foc strălucit de glonț, adaptată și pentru halice, bătaia glonțului până la 100 pași, pro piesă incl. ladă și pachetare 24 fr. 50 cts.

„ „ Warnant-Remington, cal. 6 mm. și 9 mm., cu cel mai bun pat de lemn de nuc sau de abanos, cu încheiere patentată, cu virigă pentru curea sau fără de ea, cal. 9 mm., favorisate pentru scopuri de vânătoare, în special la pândă. Glonțul ucide la 80 pași încă o căprioară. Bătaia de 100—120 pași, pro piesă incl. ladă și pachetare 28 fr.

Pusci de percusiune. (Se încarcă d'inainte).

Pușcă de percusiune cu 1 țevie de oțel turnat și cu pat de lemn de nuc, în toate mărimile de calibru, pro piesă 17 fr.

Pușcă de percusiune cu 2 țevii lucii de oțel turnat și damast, pentru foc de halice și de glonț, cu pat de lemn de nuc 25 fr.

Pușcă cu 1 țevie de vânat pentru domni, cari vreau să poarte, fără ca să bată la ochi, puscile aceste sunt numai de 1 metru de lungi, foarte ușoare. Bătaie de glonț și de halice. Patul este între o latură și viriga proveđută cu un mecanism, prin care acela într'o secundă se poate lua jos și adauge. Țevia are o lungime de ca 67 cm., este deci foarte comoadă de purtat în giamantan sau sub paletou. Puscile aceste, încercându-se d'inainte costă cu ladă și pachetare 26 fr. 50 cts.

Același, încercându-se d'indărăt, sistem Lefauchaux, cal. 16 cu ladă și pachetare 37 fr.

Pusci duple Lefauchaux. (Se încarcă d'indărăt).

Cal. 16 se află totdeauna — Toate celelalte calibre, precum cal. 12, 14, etc., se fabricează la comandă în restimp de 8 zile. Lefauchaux pușcă duplă cu țevie de oțel turnat 32 fr.

„ cu țevi imitate de damast-moirée, garnitură marmorată, pro piesă incl. ladă și pachetare 38 fr.

„ cu țevi de legătură adevărat engleze, virigă nemțescă jumătate de corn, garnitură gravată și marmorată 52 fr.

„ damast-London brun cu cheie duplă, gravură engleză, virigă de abanos, părți de fer bine călite 56 fr.

„ cel mai bun damast-London cu cheie duplă, gravură engleză, părți de fer bine călite, animale de argint damaschinate pe lăcate, virigă argintată și capsă. Pat cu cap sculptat de leu cu ochi de sticlă 70 fr.

„ fără țevii mobile deosebit, țevia dreaptă trasă, cal. 20 sau 24 pentru glonț, țevia stângă netedă, cal. 16 pentru halice, cu țevii veritabile de damast, șarniere duple, lăcături bune, visir în țevie ș. c. l. — incl. formă de gloanțe, pro piesă cu ladă și pachetare 85 fr.

„ cu țevii veritabile de damast, țevia dreaptă trasă, cal. 20 sau 24 pentru glonț, țevia stângă netedă, cal. 16 pentru halice, ușor de decompus cu 2 țevi aparte pentru halice cal. 16, cu cari se pot înlocui țevile puscei, va să ăică 4 țevii cu totul cu șarniere duple, vârgi marginale de argint la punga de praf, garnitură marmorată; capsă, cheie și virigă vânetă, cea mai fină gravură damaschinată cu argint, cu trăgătoare de patroane automatică, incl. formă de gloanțe pro piesă cu ladă și pachetare 118 fr.

Pusci duple cu foc central. (Lancaster, se încarcă d'indărăt).

Cal. 16 se află totdeauna. Celelalte calibre se fabricează la comandă.

Pușcă duplă cu foc central, țevie de oțel turnat 42 fr.

„ „ cu veritabil damast de legătură 58 fr.

„ „ cu țevi de legătură fin englezesci, sistem cu cheie duplă, garnitură marmorată 60 fr.

„ „ cu țevi fine de damast (cui de potcoavă), sistem Martin, ce se deschide prin o cheie atârnată de verigă jumătate de corn cu scene de vânătoare sau altă gravură. Cel mai bun fabricat de arme pro piesă 90 fr.

„ „ damast-Garibaldi, cheie engleză subt verigă, gravură engleză, foarte bine călită. Patul poleit în uleu cu puțin lustru 95 fr.

„ „ damast Garibaldi, cheie duplă, garnitură sură engl. cu scene diverse de vânat. Ficsat de cocoș cu ac de foc, sistem de foc central recunoscută 110 fr.

„ „ cel mai bun damast trandafiriu turcesc, 1/3 a lungimei țeviei lucrată cu șine rotunde, cu cerbi ciselati pe plastrele lăcatului, gravură superfină în călitoră sură, Bascule a filet, găoci de fer masive 60 fr.

„ „ Sistem nou Remington (pușcă duplă, ce se încarcă d'indărăt) cu cele mai bune țevii Bernard, preste tot din cel mai bun material lucrată în ajustare simplă sau bogată. Cal. 12, 14 și 16 după alegere. — Puscile aceste se fabricează numai de foarte puțin, și adevă de cei mai buni fabricanți de pusci. Prețul pro piesă incl. ladă și pachetare, după cum e ajustarea 180—280 fr.

Patroane, cartușe precum și toate recuistele de vânat cu prețurile cele mai estine. Tot ce nu se află, se fabricează cu esactitate după plac în restimpul cel mai scurt; ori ce nume se gravează pe pusci, etc.

Pachetare și ladă gratis.

Daocamdată dăm **rabat** dacă se cumpără deodată **3 piese: 10%, dela 6—10 piese: 15%, dela 10 sau mai multe piese 15%.**

Banii ne rugăm a'i plăti la postă: toate soiurile de monete precum și pentru sume mai mici marce postale se acceptează în valoarea lor.

Agenți harnici se caută, dându-li-se provisiunea cea mai mare și recompensându-li-se spesele de călătorie. Depozite de comisiune dorim a înființa în toate orașele mai mari.

Liège (Belique), 166 Boulevard dela Sauvenière.

Guil. Ed. Van der Straeten & Cie.